

[Holstein.]

tioner, det her drejer sig om, at ængstes eller at vige tilbage for at gaa til denne Operation, saa er der den samme Grund til at ængstes og til at vige tilbage nu halvandet Aar efter. Og hvis der ikke er Grund til at ængstes eller vige tilbage derfor nu, saa var der heller ingen Grund dertil for halvandet Aar siden, saa kunde det Arbejde, som her foreslaas gennemført, meget vel for længst være ført igennem, til Gavn for Landbruget og til Lettelse for hele det danske Erhvervsliv.

Den Form, Afsnit I har faaet, synes det mig, at den højtærede Regering for længst maatte have været i Stand til, ved Hjælp af sine almindelige Medhjælpere i Departementerne, at sætte op i Lovparagraffer; Regeringen havde ikke behøvet den famøse videnskabelige Gældskommission, der nu har afgivet en Betænkning, om hvilken jeg nok, uden at gaa Sandheden for nær, tør sige, at selv om det er berømte Videnskabsnavne, der staar under, saa er det et Hastværksarbejde, og i ikke ringe Grad ogsaa Lastværksarbejde.

Det kan fra Landbrugets Side selvfølgelig kun blive hilst med Tilfredshed, at man gaar til en omfattende Rentekonvertering, at man nu omsider gaar til den Rentekonvertering, der saa længe har været efterlyst fra Landbostandens Side. Men det maa paa den anden Side ikke et Øjeblik tabes af Syne, at de ca. 15 Mill. Kr.s Lettelse, som dette reelt betyder for Landbruget i den Krise, hvori det nu staar paa fjerde Aar, aldeles ikke berettiger den højtærede Statsminister til at proklamere, at der ikke er anden Vej frem paa Lovens Grund til Opbøjning af det danske Landbrug. Det er en Paastand, som savner enhver saglig Begrundelse. Betydningen af Afsnit I er den — saaledes som det meget rigtigt er paa-peget fra sagkyndig Side i et af Hovedstadsbladene —, at det først og fremmest er en generel, hele det danske Erhvervsliv omfattende Foranstaltning. Det betyder Lettelse for Byggevirksomhed, det betyder Lettelse for Anlæg og Anbringelse af Penge i de produktive Erhverv. For Landbruget selv betyder det som sagt en Lettelse i dets Byrder, i dets Udgifter, paa ca. 15 Mill. Kr. Det er værd at tage med, men man maa endelig ikke tro, at det danske Landbrug som Erhverv er bragt paa ret Køl, eller bare taalelig bragt paa Køl, alene ved denne Foranstaltning.

Jeg vil gerne med Hensyn til de enkelte Paragraffer i Afsnit I gøre den Bemærkning, at jeg forudsætter, at det er Meningen, at

Renten skal nedsættes til 4 pCt. for 5 og 4½ pCt. Førsteprioritetsobligationer, og for sekundære Prioriteter, for Hypotekforeningsprioriteter, til 4½. Det kan vel ikke være Meningen — det staar ikke klart formuleret i § 1 —, at Hypotekforeningsprioriteter ogsaa skal nedsættes til 4 pCt.; Meningen maa vel være, at det er de primære Prioriteter, der skal nedsættes til 4 pCt. og Hypotekforeningernes til 4½. Der staar i Afsnit I, § 1, at disse Obligationer kan ombyttes med lavere forrentede Obligationer, men Meningen er vel, at Renten skal være de 4 og 4½ pCt., og ikke maa ligge derover. Med andre Ord, Meningen med Afsnit I er vel den, at den høje Rentefod skal erklæres fredløs og forfølges, lige indtil den er slaaet ned, saaledes at Maksimalrentefoden her i Landet er 4 pCt. I saa Fald er det en god Operation for det samlede Erhvervsliv og for Landbruget, man her vil gaa i Gang med.

Disse Krav vil formentlig blive gennemført for de offentlige Pengeinstitutters Vedkommende, hvad der vil faa Virkning ikke blot for Landbruget, men for det hele Erhvervssamfund. Men jeg vil henstille, at man i alt Fald for den private Pantegælds Vedkommende, som jo ogsaa skal nedsættes ifølge § 5, ikke alene indskrænker sig til at forlange den nedsat for Landbrugs-ejendomme, men jævntiller Skovbrugs-ejendomme med Landbrugsejendomme. Den højtærede Regering har en ualmindelig iøjnefaldende Tilbøjelighed til, hver Gang der er Tale om Landbrug og Landbrugs-krise, at glemme, at vi ogsaa har Skovbrug her i Landet. Det staar maaske i Forbindelse med, at Skovbruget ikke lader sig vurdere i Stemmatal, og det er jo en Vurdering, som den højtærede Regering intet Øjeblik glemmer at lægge til Grund for sine erhvervsøkonomiske Dispositioner (*Olufson*: Skovbruget har ikke Krise i Øjeblikket). Jo, det har overmaade vanskelige Kaar, selv om det har bedre Kaar end Landbruget, og der er ikke megen Mening i at lade privat Pantegæld, der er knyttet til Skovejendomme, vedblivende forrentes med 5 pCt. for Førsteprioriteter, samtidig med at Kreditforeningsgæld i Skovejendomme og anden Gæld til Pengeinstitutterne nedsættes til 4 pCt. Hvis der er Mening i det, vil jeg i hvert Fald bede den højtærede Minister, under hvem det sorterer, forklare, hvorledes dette lader sig sagligt og logisk forene.

Med Hensyn til Afsnit II vil jeg gerne sige, at det, der her foreslaas, er jo i Virkeligheden en social Hjælpeforanstaltning, en